

PROGRAM WYCHOWAWCZY

**II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
IM. CYPRIANA KAMILA NORWIDA
W JELENIEJ GÓRZE**

**Przyjęty do realizacji uchwałą
Rady Pedagogicznej z dnia 31 sierpnia 2016r.**

„Najważniejsze, a zarazem najtrudniejsze zadanie w wychowywaniu dzieci, tak dawniej jak dziś, to pomaganie im w znajdowaniu sensu własnego życia”.

Bruno Bettelheim

I. PODSTAWA PRAWNA

1. **Program wychowawczy został opracowany w oparciu o:**
2. **Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej** (Dz.U. Z 1997r. Nr 78, poz. 483): art. 48 ust. 1, art. 53 ust. 3, art. 72 ust. 1.
3. **Ustawę z dnia 7 września 1991r. O systemie oświaty** (Dz.U. Z 1996r., Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami): Preambuła Ustawy, art.1, art. 4.
4. **Ustawę Karta Nauczyciela** (Dz.U. Z 1997r. Nr 56, poz. 357 z późniejszymi zmianami): art. 6.
5. **Rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej **z dnia 27 sierpnia 2012r.** w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. poz 977)
6. **Rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej **z dnia 30 kwietnia 2013 r.** w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
7. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
8. Statut Szkoły.
9. Wnioski z przeprowadzonych ankiet i rozmów z rodzicami.

II. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Założenia programu wychowawczego :

- wszechstronny rozwój osobowy ucznia,
- personalizacja – uczeń jako podmiot wychowania i kształcenia,
- konstruktywny i stabilny system wartości, znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia;
- integracja wychowania z wiedzą i kreowaniem umiejętności,
- spójność działań wychowawczych między szkołą a rodziną,
- nierozzerwalność pracy dydaktycznej i wychowawczej,

- demokratyzacja szkoły – rozumiana jako wzorzec wartości w życiu społecznym, jak i wzorzec zarządzania we wszystkich relacjach szkolnych, również jako wzór relacji międzyludzkich – szkoła jako wspólnota ludzi, którzy mają wspólnie określony cel ,
- nowoczesność, rozumiana jako przygotowanie ucznia do sprostania wymaganiom współczesności w zakresie wiedzy, kompetencji, aktywności, kreatywności, samodzielności i umiejętności działania w zespole, asertywności i racjonalności,
- kultura, nie tylko w znaczeniu postrzegania przez uczniów standardów współżycia społecznego, ale również takiego korzystania z dóbr kultury i ze środków masowego przekazu, by potrafili oni odróżnić wytwory wartościowe od niewartościowych,
- propagowanie zdrowego trybu życia – dbanie o własne zdrowie, rozwój fizyczny i psychiczny, podejmowanie działań zapobiegającym nawykom szkodliwym dla zdrowia,
- kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

3. Szkolny program wychowawczy obejmuje:

- powinności wychowawcze będące wymiarem pracy każdego nauczyciela,
- powinności wychowawców klasowych,
- charakterystykę absolwenta,
- zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym,
- cele wychowawcze szkolnego Samorządu Uczniowskiego,
- zasady współpracy z rodzicami.

4. Program wychowawczy stanowi część Statutu Szkoły.

5. Program wychowawczy jest ważnym ogniwem szkolnego zestawu programów nauczania, który uwzględniając wymiar wychowawczy obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego.

6. Program wychowawczy obejmuje opis wszystkich działań wychowawczych realizowanych przez wszystkich nauczycieli.

7. Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczy tworzą spójną całość. Ich realizacja jest zadaniem całej szkoły.

8. Program wychowawczy szkoły pozostaje w zgodzie z art. 53 ust. 3 Konstytucji o prawie rodziców do zapewniania dzieciom wychowania zgodnie ze swoimi przekonaniem.

9. Integralną część programu wychowawczego stanowi program profilaktyczny dostosowany do potrzeb uczniów i danego środowiska.

10. Obejmuje on wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli, i rodziców.

III. CELE PRACY WYCHOWAWCZEJ

Nadrzędne cele wychowania szkoły:

- osiągnięcie dojrzałości przez młodzież,
- rozwijanie talentów.

Wartościami, które nadają kierunek szkolnym oddziaływaniom wychowawczym są:

- szacunek dla siebie i innych,
- tolerancja,
- poczucie bezpieczeństwa,
- konsekwencja w działaniu,
- prawdomówność,
- umiejętność empatii,
- poszanowanie cudzej własności,
- dobro wspólne w postawie publicznej,
- odpowiedzialność,
- zdrowy styl życia.

IV. POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE NAUCZYCIELA

Każdy nauczyciel realizuje cele wychowawcze szkoły poprzez:

1. Rozwijanie poczucia godności ludzkiej (kultura osobista, otwartość, wrażliwość).
2. Kształtowanie postaw prospołecznych, prozdrowotnych, prorodzinnych, sprzyjających dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej.
3. Wzbudzanie motywacji do nauki i potrzeby kształcenia.

4. Kształcenie umiejętności planowania, organizowania i oceniania przez ucznia własnej nauki, przyjmowania za nią odpowiedzialności.
5. Kształcenie umiejętności twórczego myślenia, skutecznego porozumiewania się rozwiązywania konfliktów, tolerancji dla odmienności poglądów innych ludzi.
6. Podejmowanie działań zmierzających do wzrastania świadomości uczniów – ich odpowiedzialności, asertywności, umiejętności trafnej oceny zjawisk, pracy zespołowej, podejmowania indywidualnych decyzji.
7. Rozwijanie szacunku dla dobra wspólnego.
8. Kształtowanie postaw patriotycznych.
9. Tworzenia kultury pozytywnych wzorów – rozpoznawania wartości moralnych, umiejętności dokonywania zgodnych z nimi wyborów, właściwa hierarchizacja wartości.
10. Przygotowanie uczniów do podejmowania wyzwań współczesnego świata, takich jak : integracja, globalizacja, wymiana informacji, postęp naukowo- techniczny.
11. Kształtowanie wrażliwości estetycznej (wyjścia do teatru, kina, muzeów, galerii, filharmonii).
12. Kształtowanie umiejętności poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, efektywnego posługiwania się technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi.
13. Rozwijanie myślenia naukowego – umiejętności wykorzystania wiedzy o charakterze naukowym do identyfikowania i rozwiązywania problemów, a także formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa.
14. Rozwijanie zdolności, pasji oraz zainteresowań.
15. Propagowanie działalności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.
16. Przestrzeganie dyscypliny pracy.
17. Komunikowanie się z rodzicami.
18. Realizowanie innych zadań wynikających z planu pracy szkoły.

V. POWINNOŚCI WYCHOWAWCY KLASY

1. Nauczyciel – wychowawca programuje i organizuje proces wychowania poprzez:
2. Opracowanie planu pracy wychowawczej klasy dopasowanego do rozwoju uczniów zgodnie z założeniami szkolnego programu wychowawczego. Realizowanie tematyki godzin wychowawczych zgodnych z programem wychowawczym i profilaktycznym szkoły oraz dopasowanych do bieżących problemów (wydarzeń klasowych). Podejmowanie działań zmierzających do integracji zespołu klasowego.
3. Diagnozowanie problemów wychowawczych i podejmowanie działań zmierzających do ich rozwiązania.
4. Pełnienie funkcji mediatora w sytuacjach konfliktowych między uczniem a nauczycielem.
5. Poprzez właściwą postawę własną tworzenie możliwości do modelowania pozytywnych wzorców osobowych i kształtowania postaw moralnych.

VI. PRIORYTETY WYCHOWAWCZE

Planowanie działań na bieżący rok szkolny:

1. Utrzymywanie wysokiej frekwencji.
2. Prowadzenie działań profilaktycznych służących bezpieczeństwu ucznia w szkole.
3. Wdrożenie działań związanych z priorytetami MEN na rok 2016/2017.
4. Kształtowanie pozytywnych relacji w zespole klasowym i wśród społeczności szkolnej. Rozwijanie umiejętności współpracy oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
5. Troska o kulturę osobistą uczniów, ich wrażliwość i odpowiedzialność za siebie i innych.
6. Rozwój wewnętrznego systemu informacji zawodowej.
7. Współpraca z rodzicami, ze środowiskiem lokalnym: Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Ośrodkiem terapii uzależnień MONAR, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej w Jeleniej Górze, PCK.

VII. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZE:

- osiągnięcie dojrzałości przez młodzież;
- rozwijanie talentów, pasji i zainteresowań;

VIII. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTA:

1. Absolwent jest przygotowany do dorosłego życia, do samokształcenia i doskonalenia wszechstronnie swojej osobowości, w tym postawy patriotycznej. Dostrzega potrzebę pogłębiania wiedzy i rozwijania własnych umiejętności, potrafi wykorzystać czas wolny zarówno do odpoczynku jak i do rozwoju własnej kreatywności.
2. Absolwent ma poczucie autonomii z jednoczesną świadomością więzi społecznych. Ma szacunek dla wartości, przekonań innych, jest tolerancyjny. Prezentuje wysoką kulturę osobistą, czuje potrzebę uczestnictwa w życiu kulturalnym.
3. Absolwent podejmuje drogę zawodową zgodnie z własnymi zainteresowaniami, predyspozycjami, wartościami, możliwościami oraz potrzebami rynku.
4. Absolwent potrafi rozpoznać i przeciwstawić się zagrożeniom cywilizacyjnym. Jest świadomy konsekwencji wynikających z przyjmowania środków psychoaktywnych, nadmiernego stresu oraz agresji.

lp.	cele szczegółowe	zadania/formy	termin
1.	Rozwijanie u ucznia samodzielnego myślenia, uświadamianie mocnych stron własnego „ja”. Uczeń posiada odpowiednią wiedzę i umiejętności oraz rozwija swoje zainteresowania. Rozwijanie umiejętności	– rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym; – stosowanie motywacyjnego systemu oceniania; – stosowanie przez nauczycieli aktywnych metod nauczania; – wspieranie udziału w konkursach (Mecz Matematyczny, Kangur, itp.), olimpiadach i zawodach sportowych; – działania w ramach Szkoły Odkrywców Talentów: objęcie indywidualną opieką młodzieży wybitnie uzdolnionej, – rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń szkolnych; rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych uczniów; określanie sposobów zaspokajania potrzeb uczniów;	na bieżąco październik

	<p>planowania, organizowania, oceniania własnej nauki, przyjmowanie za nią odpowiedzialności.</p> <p>Kształtowanie osobowości poprzez różne formy sportowej realizacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie w szkole kół zainteresowań: filmowe, psychologiczne, kół przedmiotowych, klub UNESCO; Amnesty International; – promowanie zdrowego stylu życia; – pobudzenie aktywności sportowej; – organizowanie szkolnych imprez sportowych, turniejów międzyklasowych, szkolnych i międzyszkolnych; – propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego (koła zainteresowań); 	<p>w trakcie roku szkolnego</p> <p>na bieżąco w ciągu roku</p>
2.	<p>Rozwijanie u uczniów umiejętności prospołecznych, empatii, odpowiedzialności za siebie i za innych.</p> <p>Rozwijanie kultury osobistej. Kształtowanie postawy patriotycznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie zajęć z zakresu umiejętności interpersonalnych na lekcjach wychowawczych oraz na kole psychologicznym; – zajęcia z zakresu wychowania do życia w rodzinie; – kształtowanie postawy braku zgody na wszelką przemoc, rozwijanie umiejętności asertywnego reagowania na nią; – angażowanie uczniów w organizację szkolnych imprez, uroczystości; – zaangażowanie uczniów w działalność Samorządu Szkolnego; – działalność uczniów w ramach wolontariatu, współpraca w tym zakresie ze świetlicami (PCK, SP 3, Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Jeleniej Górze), współpraca młodzieży z Radą Jednostki Pomocniczej „Uzdrowisko Cieplice”, organizowanie pomocy w razie potrzeb; – uczestniczenie w różnych formach kultury (teatr, kino, filharmonia), dyskusje na temat przeżyć wynikających z kontaktu ze sztuką; – uczestnictwo i organizacja przez uczniów uroczystości szkolnych, świąt narodowych (11 listopada, itp.); 	<p>według planu</p> <p>według planu w ramach spotkań z pedagogiem według planu</p> <p>w ciągu roku</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – dostarczanie wiedzy dotyczącej umiejętności odnajdywania się na rynku pracy, poszukiwanie pracy, informacji; spotkania słuchaczy LOW z przedstawicielem Urzędu Pracy; 	
4.	Uczeń potrafi rozpoznać i radzić sobie z trudnymi sytuacjami, zagrożeniami.	<ul style="list-style-type: none"> – realizacja szkolnego programu profilaktycznego; – określenie stopnia zagrożenia zjawiskiem narkomanii- klasy pierwsze, kontrola zjawiska w porównaniu do ubiegłorocznych wyników ankiet klas starszych; (indywidualne rozmowy, spotkania klasowe, rozmowy z pedagogiem, ankiety); – realizacja zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień; – rozwijanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów – warsztat mediacji; – wskazywanie na skutki nałogów. – szukanie sposobów pomocy i osób wspierających- godziny z wychowawcą, rozmowy z pedagogiem; – praca z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze poprzez przeniesienie ich aktywności negatywnej na działania pozytywne tj. koła zainteresowań, sport, zaangażowanie ucznia do pracy na rzecz szkoły i klasy; – współpraca szkoły z rodzicami, ze środowiskiem lokalnym (Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ośrodek MONAR, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, Policja i inne w zależności od potrzeb); – realizacja dla uczniów wszystkich poziomów konferencji „Uczeń- świadomość- odpowiedzialność” z udziałem specjalistów służb prewencyjnych. 	<p>cały rok</p> <p>w ramach zajęć wychowawczych w ciągu roku</p> <p>w ciągu roku</p> <p>w zależności od potrzeb</p> <p>w ciągu roku</p>
5.	Ścisła współpraca ze środowiskiem i wzrost prestiżu i rangi szkoły w	<ul style="list-style-type: none"> – działalność wolontaryjna uczniów w środowisku lokalnym (świetlice, organizowanie akcji, zbiórek, itp.); współpraca w tym zakresie ze świetlicami (PCK, SP 3, Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Jeleniej Górze), schroniskami dla zwierząt, współpraca 	w ciągu roku

	<p>środowisku lokalnym.</p> <p>Działalność Samorządu Uczniowskiego</p>	<p>młodzieży z Radą Jednostki Pomocniczej „Uzdrowisko Cieplice”, z Muzeum Przyrodniczym w Jeleniej Górze (projekty ekologiczno-fotograficzne), Centrum Edukacji Ekologicznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział uczniów w konkursach przedmiotowych, artystycznych i olimpiadach przedmiotowych organizowanych na terenie województwa i kraju. – współpraca z dyrekcją szkoły i nauczycielami w zakresie spraw uczniowskich, – współorganizowanie imprez szkolnych (w tym konkursów, Walentynek, imprez okolicznościowych itp.), współpraca z rodzicami, działalność wolontaryjna itd. 	
--	--	--	--

W realizacji celów i zadań programu wychowawczego uczestniczą:

- nauczyciele,
- wychowawcy,
- pedagog szkolny,
- zaproszeni specjaliści;

Program realizowany w ramach:

- zajęć edukacyjnych, pedagogicznych,
- godzin wychowawczych,
- spotkań ze specjalistami,
- kół zainteresowań,
- wyjść do kina, teatru, filharmonii,
- zajęć wychowania do życia w rodzinie.

ZESPÓŁ WYCHOWAWCZY

Zespół Wychowawczy został powołany w celu koordynacji i realizacji programu wychowawczego i profilaktycznego szkoły.

Kierunek rozwoju ucznia:

- rozwój intelektualny
- rozwój emocjonalny
- rozwój społeczny
- rozwój zdrowotny i wychowanie ekologiczne

Głównym celem podejmowanych działań przez Zespół Wychowawczy:

- jest pomoc uczniom i ich rodzinie w rozwiązywaniu problemów związanych z wypełnianiem obowiązków szkolnych, związanych z okresem dorastania oraz w podejmowaniu właściwych decyzji w sytuacjach trudnych.

Zadania Szkolnego Zespołu Wychowawczego:

- koordynowanie i monitorowanie przebiegu realizacji szkolnego programu wychowawczego i profilaktycznego;
- wyjaśnienie sytuacji trudnych w szkole, problemów wychowawczych uczniów. Szukanie przyczyn i podejmowanie działań zmierzających do rozwiązania danego problemu.
- organizacja pomocy materialnej uczniom znajdujących się w trudnej sytuacji (w ramach stypendium szkolnego, PCK); wspieranie rodziców i nauczycieli w ich pracy wychowawczej przez tworzenie im możliwości wzbogacenia wiedzy i umiejętności w zakresie wychowania;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym.

IX. Szkolny Zespół Wspierania Uzdolnień

W skład zespołu wchodzi nauczyciele prowadzący zajęcia edukacyjne w danym oddziale i specjaliści zatrudnieni w szkole.

Zasady pracy z uczniem zdolnym oparte są przede wszystkim na przekonaniu o konieczności indywidualizacji procesu nauczania:

- Nauczyciel powinien znać dobrze ucznia, jego możliwości i ograniczenia oraz nieustannie weryfikować swoją wiedzę na jego temat.
- Działania adresowane do ucznia zdolnego powinny dotyczyć wszelkich sfer jego rozwoju i funkcjonowania.
- Prowadząc zajęcia nauczyciel stosuje różnorodne metody pracy, umożliwia uczniom pracę indywidualną.

- Nauczyciel i uczeń zdolny oraz jego opiekunowie wspólnie wypracowują program rozwoju zdolności biorąc wspólnie odpowiedzialność za jego realizację.

Efekty działania SZWU są widoczne w postaci liczby laureatów i finalistów olimpiad i konkursów organizowanych w kraju.

Zasady współpracy z rodzicami

- konsultacje,
- zebrania,
- poradnictwo psychopedagogiczne.